

TERUGVAL EXPORT DOET ECONOMIE DE DAS OM

TEKST: CEES RIJSDIJK
(BELEGGINGSSTRATEEG SNS SECURITIES)

De economieën van de eurozone lijden vooral onder het krimpen van de wereldhandel. Het accent verschuiven naar de binnenlandse vraag gaat niet zomaar.

De economieën van euroland hollen achteruit. Anders dan in de Verenigde Staten of Groot-Brittannië is het hier vooral de terugval in de export die de economie de das omdoet. Hoe sterker het land afhankelijk is van de export, des te sterker de terugval is.

Duitsland krijgt de zwaarste klappen, maar ook Italië doet het slechter dan gemiddeld. Extra nadelig is dat het bedrijfsleven daar sinds de komst van de euro fors aan concurrentiekracht heeft ingeboet. Nederland voelt eveneens de gure wind van buiten. De Franse economie doet het relatief nog goed omdat het land wat meer op

de binnenlandse vraag leunt. De Spaanse economie is ook minder exportafhankelijk, maar dat land heeft z'n eigen problemen, te weten de sterk inzakkende bouw en het wegblijven van vooral Britse en Duitse toeristen.

CRISIS OOK LOUTEREND

In Duitsland ondergraaft de economische crisis ook het geloof in eigen kunnen. Dat voedt de discussie over de vraag of het zwaartepunt van de economie niet veel meer op de interne vraag moet komen te liggen, zoals in Frankrijk.

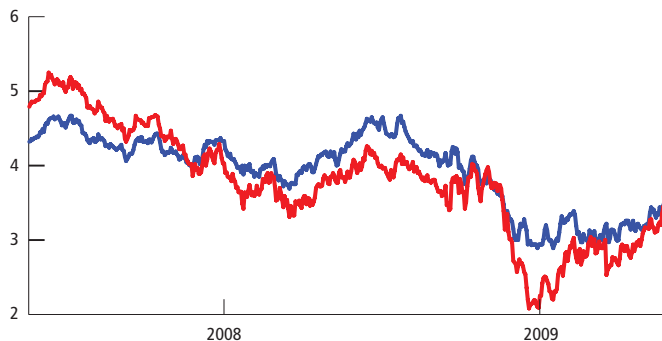
Dit soort twijfels is begrijpelijk, maar het beste lijkt nu toch het hoofd koel te houden. Het zal moeilijk zijn om Duitsers structureel tot hogere consumptie aan te zetten.

Ten eerste zit spaarzaamheid in de aard van het beestje. De slooppremie voor oude auto's heeft tot fors hogere autoverkopen geleid, maar dat ging wel ten koste van andere uitgaven. Ten tweede is het probleem extern: de wereldhandel krimpt en dat is zeer uitzonderlijk.

En ten derde biedt de crisis ook kansen. In een interview met de *Financial Times* stelde de baas van de Duitse technologiereus Siemens onlangs dat landen met een innovatieve industrie als Duitsland volop zullen gaan profiteren van de infrastructuurprogramma's die in antwoord op de crisis wereldwijd in gang gezet worden. Vooral blijven doen waar je goed in bent, is dus het devies. Het macrobeeld is dramatisch, maar er is geen reden voor wanhoop.

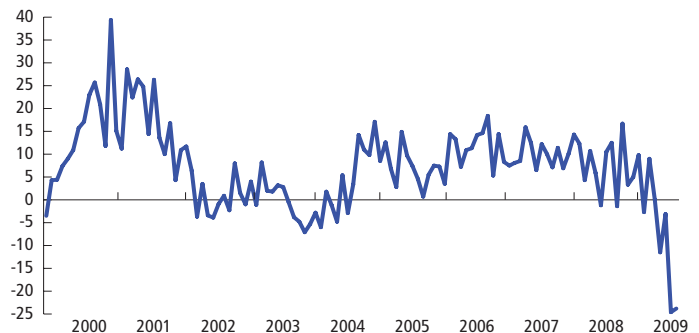
Tienjaarsrente: Verenigde Staten en eurozone

— effectief rendement Duitse staatsobligaties
— effectief rendement Amerikaanse staatsobligaties

Exporten eurozone

— maandelijkse verandering (%/yoy)

Bron: Datastream